

Tab. 5	25 h
I. typ - všechna ZP dále neuvedená	
II. typ - I. TD - 1., 13., 25., 29., 43., 45., 54., 61., 63., 66., 70., 72., 82., 83., 89. ZP	
II. TD - 4., 5., 6., 8., 11., 15., 22., 24., 26., 42., 51., 63., 72., 82., 83. ZP	
III.-IV. TD - nemá	
III. typ - I. TD - 2., 4., 7., 20., 30., 31., 41., 43., 50., 63., 64., 68., 75., 85. ZP	
II. TD - 8., 9., 36., 49., 60., 80. ZP	
III.-IV. TD - nemá	
II. + III. typ - I. TD - nemá	
II. TD - 31. ZP	
III.-IV. TD - nemá	

Tab. 6	50 h
I. typ - všechna ZP dále neuvedená	
II. typ - I. TD - 62. ZP	
II. TD - 62. ZP	
III. typ - I. TD - nemá	
II. TD - 39. ZP	

Tab. 7	75 h
I. typ - všechna ZP dále neuvedená	
II. typ - I. TD - 3., 4., 8., 23., 24., 63., 64., 72., 83. ZP	
II. TD - 11, 22., 23., 26., 34., 91. ZP	
III. typ - I. TD - 18., 60., 88. ZP	
II. TD - 78. ZP	
II. + III. typ - I. TD - 1., 2., 21. ZP	

Tab. 8	120 h
I. typ - všechna ZP dále neuvedená	
II. typ - I. TD - nemá	
II. TD - 3. ZP	
III. typ - I. TD - 33., 46., 62., 67., 96. ZP	
II. TD - 50., 84. ZP	

Tab. 9	500 h
I. typ - všechna ZP dále neuvedená	
II. typ - I. TD - 13., 34., 93. ZP	
II. TD - 14., 22., 26., 33., 42., 44., 52., 54., 73., 74., 84., 92., 93. ZP	
III. typ - I. TD - nemá	
II. TD - 29., 45. ZP	
II. + III. typ - I. TD - nemá	
II. TD - 82. ZP	

Tab. 10	Umístění typů v jednotlivých tiskových deskách					
Hodnota	TD	Typ				
		Spirálový	Levá příčka	Pravá příčka		
		I.	II. a II. a	II.	III.	II. + III.
5 h	I.	0	1	3	0	0
	II.	1	0	4	0	0
	III.	1	1	5	0	0
	IV.	0	2	2	0	0
10 h	I.	0	0	12	10	5
15 h	I.	9	10	15	10	0
	II.	1	3	8	2	0
	V.	0	0	0	4	0
	VII.	2	2	2	0	0
20 h	I.	2	5	10	3	0
	II.	0	2	7	1	0
25 h	I.	3	14	15	14	0
	II.	4	17	15	6	1
50 h	I.	0	0	1	0	0
	II.	0	0	1	1	0
75 h	I.	0	0	9	3	3
	II.	1	1	6	2	0
120 h	I.	0	0	0	5	0
	II.	0	0	1	2	0
500 h	I.	0	0	3	0	0
	II.	2	3	13	2	1

Tab. 11	Počet známek s typem dle jednotlivých hodnot				
Hodnota	Typ				
	Spirálový	Levá příčka	Pravá příčka		
	I.	II. a II. a	II.	III.	II. + III.
5 h	2	4	14	0	0
10 h	0	0	12	10	5
15 h	*12	*15	*25	16	0
20 h	2	7	17	4	0
25 h	7	31	30	20	0
50 h	0	0	2	1	0
75 h	1	1	15	5	3
120 h	0	0	1	7	0
500 h	2	3	16	2	1

*Poznámka: U hodnoty 15 h jsou započteny i typy v VII. tiskové desce.

Tab. 12		Označení typů u hodnoty 500 h	
Typ	Spirálový	Příčkový levý	Příčkový pravý
I.	26I.	26I. pl	26I. pp
II.	26II.	26II. pl	26II. pp
III.	-	-	26III. pp
II. + III.	-	-	26II. + III. pp
Spoj. typy	26ST	26STpl	26STpp

Tab. 13	StppI. + II.	Stppa	Stppi. + II., III.	Stppaa
	Stppi. + III.	STppb	Stppi. + II., III.	Stppba
	Stppi. + III.	STppc	STppi. + II., III.	STppca

Tab. 14	I.s. II.s	- spirálové typy
	I.p. II.p, II. ap	- typy levé příčky
	I.r. II.r. III.r	- typy pravého rámečku (pravé příčky)

Tab. 15	STs	- spojený typ spirálový (používá katalog Pofis 1999)
	STp	- spojený typ levé příčky (používá katalog Pofis 1999)
	STr	- spojený typ pravého rámečku (pravé příčky)

ho názoru výše uvedeným podmínkám vyhovují a mohou být označovány za typ (?).

I. typ - horní i dolní část pravé příčky je kratší nebo se jen dotýká horního nebo dolního okraje vázání (obr. 1).

II. typ - horní část pravé příčky je zřetelně přetažena do horního okraje vázání (obr. 2).

III. typ - dolní část pravé příčky je zřetelně přetažena do dolního okraje vázání (obr. 3).

Výjimečně se na některých známkových polích vyskytuje současně typ II a III - přetažena je horní i dolní příčka do vázání (obr. 4). V některých případech je horní i dolní příčka spojena.

Používám název *pravá příčka* (dolní a horní část), jak ji zavedl Fryč z toho důvodu, že jde o stejnou čáru jako na levé straně, která je známa jako *příčka*. Jak navrhu dále, bude možná z důvodu rozlišení levé a pravé strany vhodné použít jiný název, například pravý rámeček či podobně. To asi rozhodnou sběratelé, pokud popsané odchylky uznají za typ.

Známková pole podle jednotlivých hodnot i tiskových desek, které mají II. nebo III. typ pravé příčky, jsou uvedena v tabulkách 1-9.

Zajímavé je porovnání umístění typů spirálových, příčkových u levé příčky a odchylky (typu?) pravé příčky v jednotlivých tiskových deskách a porovnání celkového počtu typů u jednotlivých hodnot - viz tab 10 a 11.

Pokud by snad někdy v budoucnu uznali sběratelé za únosné rozšířit typy u emise Hradčany o mnou popsané odchylky v kresbě pravé příčky, které jsem i jako typy popisoval, bylo by možno zavést například písemné označení uvedené v tab. 12.

V případech, že by bylo třeba u spojených typů rozlišit spojení jednotlivých typů, bylo by vhodné použít ke zkrácení označení ještě písmena. Příklad je uveden v tab. 13.

A zde by bylo možné další zjednodušení při použití názvu rámeček (?) pro pravou příčku, jak jsem uvedl již dříve. Při použití písmene r namísto p by označení typů pro hodnotu 500 h mohlo být, jak je uvedeno v tab. 14.

Došlo by samozřejmě i ke zjednodušení označování spojených typů - viz tab. 15.

Vím, že existují ještě další odchylky v kresbě pravé příčky, z nichž některé jistě mají svůj původ v opravě tiskové desky rytcem. Ty však jsou natolik rozdílné, že je

jich uplatnění v typologii Hradčan by znamenalo neúnosné množství typů. Něco podobného jako u typů číslice 7 u hodnoty 75 h, které méně specializovaní sběratelé opomíjejí.

Věřím, že můj článek vyvolá polemiku mezi sběrateli známek emise Hradčany, ve které se rozhodne, zda uvedené opravy mohou být přijaty jako typ. Uvítám návrhy na jistě možné další doplnění známkových polí s uvedenými typy (?) či návrh na jiný způsob označování. *František Hamr*

MONTE CARLO PŘIVÍTALO BERTRANDA PICCARDA

Třetí výstava světových filatelistických rarit v Monte Carlu ve dnech 1.-3. prosince 2000 byla znamenitým zakončením posledního roku tisíciletí. V tamním Muzeu známek a mincí bylo opětovně vystaveno to nejlepší, co vůbec lze z filatelistických rarit zhlédnout. Do monackého knížectví se sjelo mnoho filatelů, a to nejen vystavovatelů, ale také tisíce sběratelů a velký počet obchodníků se známkami.

Panovaly všeobecné dohady o tom, zda se zúčastní Alexander Kroo, předseda elitního klubu Monte Carla, kterého v Madridu postihla hrozivá nehoda. Při pádu utrpěl zlomeninu nejen kyčle, ale také pánevní kosti. Po sedmi týdnech, které od pádu uplynuly, však přijel ve výborné formě, sice v pojízdném křesle, ale byl schopen vstát a kráčet pomocí berel. Musel se dostavit, šlo přece o celoroční setkání klubu, který založil. Účast na setkání byla vynikající, dostavilo se přes 50 členů, což je polovina z celkového počtu, protože počet členů klubu je omezen na 100, kromě 17 zástupců poštovních muzeí.

Další důležitou událostí byla účast Bertranda Piccarda, muže, kterému se jako prvnímu člověku podařilo obletět ba-

Pohled do sálu pro poštovní správy a obchodníky.

lónem zeměkouli. Na jeho počest Monaco vydalo pamětní známku, zobrazující balon Breitling, pojmenovaný po švýcarské firmě vyrábějící hodinky, která jeho společný let s Brianem Jonesem sponzorovala. Pozadí známky tvoří reprodukce známky z roku 1984 vydané při příležitosti 100. výročí narození jeho děda Auguste Piccarda.

Švýcarskou rodinu Piccardových velice proslavily už tři její generace. Děd Auguste Piccard, fyzik a univerzitní profesor, se zabýval výzkumem stratosféry. Se svým společníkem Paulem Kipferem se v roce 1931 vznesl v balónu do rekordní výšky 15 781 metrů, ale už v roce následujícím svůj světový rekord překonal dosažením výšky 16 940 metrů. Svůj vůbec první let v balónu uskutečnil se svým bratrem-dvojčetem Jean-Felixem Piccardem, který se také zabýval lety do extrémních výšek.

Auguste Piccarda vždy přitahovalo i moře, a tak se tedy později věnoval také hlubinnému potápění. V batyskafu nazvaném „Trieste“ dosáhl v roce 1953 hloubky 3 150 metrů. Tehdy mu bylo již 69 let. Při akcích s potápěním mu asistoval jeho syn Jacques Piccard, který pak tuto činnost převzal a spolu s poručíkem Donem Walshem z amerického vojenského námořnictva sestoupil v roce 1960 v batyskafu „Trieste“ do Mariánského příkopu v Tichomoří. Dosažením hloubky 10 912 metrů vytvořili nový rekord v hlubinném potápění.

A pak přišla řada na Bertranda Piccarda, vnuka Auguste Piccarda. Do Monte

Obálka prvního dne se známkou vydanou 2. prosince na paměť prvního obletu zeměkoule balónem.

